

MUNI
FAKULTA
SOCIÁLNÍCH
STUDIÍ

ROLE

PSYb2890

REFLEXE ÚKOLU

1. Vylosujete si svoji roli (1 – si zapisují, 2 – prezentují a 3 – jaký z toho mají pocit)

DRIVERY

1. Bud' silný
2. Bud' perfektní
3. Těš ostatní/mě
4. Snaž se
5. Spěchej

FÁZE VÝVOJE SKUPINY

FÁZE VÝVOJE SUPINY

1. **Formování - seznamování, zjišťují o společné činnosti více, rituály, nejistota, nemají představu, co je čeká**
2. **Bouření - vzdor vůči úkolům, konflikty snaha prosadit se a touha po určité sociální pozici, musí proběhnout, usazení**
3. **Normování - vyladování RR, nové normy, struktura, společné hodnoty, postoje a pravidla, snaha dohodnout se**
4. **Fungování - společné cíle, kooperace, jsou stabilizované a pevné vazby, bez devalvací**
5. **Ukončení - uvolňují se vztahy, členové se rozchází a skupina zaniká, uzavírá se cyklus**

FÁZE VÝVOJE SKUPINY

1. Jak se podle vás projevovaly jednotlivé fáze vývoje skupiny v našem předmětu?

Na co jste přišli?

Udělejte 3-jice, máte na to 5 minut

VEDU, VEDEŠ, VEDEME?

1. Jaké jsou za vás charakteristiky dobrého vedoucího?
2. Jaké jsou za vás charakteristiky špatného vedoucího?

Na co jste přišli?

Udělejte 2 skupiny, máte na to 10 minut

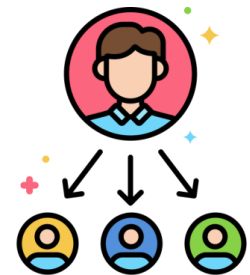

FÁZE VÝVOJE SUPINY A ROLE VEDOUcíHO

1. Formování

+ jasné kontrakty, časová struktura, program, nastavení hranic, čas na poznání, pozice ++, respekt, zájem

- nedostatečná struktura, míšení rolí, orientace na cíl, mnoho pravidel, agresivní či manipulativní chování, tajnosti, pozice +- nebo -+

FÁZE VÝVOJE SUPINY A ROLE VEDOUcíHO

2. Bouření

+ naslouchá kritickým hlasům, reaguje z ++, je odolný vůči manipulaci, váží si pocitů a vytváří pro ně prostor, podporuje vhodné změny, podporuje v samostatném řešení úkolů, deleguje odpovědnosti, nechává ukázat silné stránky

- přehlíží agresi, hněv a rebelii, je slabý, snaží se zavaděčit, dramatický trojúhelník, podporuje polarizaci, bez sankcí, nechá je samotné

FÁZE VÝVOJE SUPINY A ROLE VEDOUcíHO

3. Normování

+ oceňuje když členové otevřeně a kriticky testují normy, je flexibilní a otevřený různým cestám k dosažení cíle, podporuje skupinu ve vytváření vlastních pravidel, respektuje skupinu a jednotlivé členy, dává najevo vlastní hodnoty a postoje

- oceňuje rigidní myšlení, brzdí vývoj směrem k autonomii, nechce ústřední roli, nezpochybňuje destruktivní chování členů, nechce se vzdát vlastní představy o identitě skupiny, pravidla místo norem

FÁZE VÝVOJE SUPINY A ROLE VEDOUcíHO

4. Fungování

+ více a více ustupuje z ústřední role, minimální kontrola a maximální ochrana, dává podmíněné i nepodmíněné stroky, povoluje skupině rozhodovat se, experimentovat, podporuje autonomii, autentičnost, kompetence, dává najevo radost ze společné práce

- destruktivní kritika, nedostatek ocenění, přílišný důraz na čas, podporuje chování mot. drivers, v chování chladný, neosobní a drží si odstup, zaměření na úkol a cíl - ne na skupinu, neumožňuje autonomii skupiny

FÁZE VÝVOJE SUPINY A ROLE VEDOUcíHO

5. Ukončení

+ dává si čas a prostor na proces loučení, iniciuje ukončovací rituály, stimuluje realistické plánování budoucnosti, otevřeně mluví o svých pocitech

- problém nechat skupinu či členy jít, přehlíží potřebu truchlení, nedává čas, spěchá s ukončením, předkládá rituály, které skupina nechce, promítá své problémy s loučením nebo ukončením

SYSTEM ROLÍ

SYSTÉM ROLÍ

1. Napište si 6 svých rolí a seřadte je podle důležitosti (*koherentní systém hodnot, pocitů a chování, představ o realitě a s ním spojených vztahů*)

Udělejte 3-jice a posdítejte, čeho jste si všimli, máte 10 minut

SYSTEM ROLÍ

- je dynamický podle toho, v jaké fázi je
- vliv z vnějšku jím může začít hýbat
- nejasnost role
- dívat se i na slepá místa – stejně nás ovlivňují a jsou součástí
- mám různě blízko k lidem
- různá moc, vliv
- co až odejde?
- každý to vnímá přes sebe, skrz RR

MODEL ROLÍ

MODEL ROLÍ

- Portfolio rolí, které hraje na scénáři celého světa
- Lidskost člověka je vyjádřena způsobem, jakým strukturuje svoje role
- Svět osobní/ Svět profesní/Organizační
- Kompetence – mít kontrolu nad koherentním systémem hodnot, pocitů způsobů pohledů na realitu a vztahů, které jsou svázané s danou rolí
- Integrace – zralá osobnosti integruje i rozdílné role

MODEL ROLÍ

1. Dejte dohromady popis nějaké vaší pracovní role

Udělejte 3-jice, máte na to 10 minut

OMEZENÍ ROLÍ

OMEZENÍ ROLÍ

1. Fixace
2. Vyloučení
3. Kontaminace
4. Zmatenost
5. Rolové zvyky/konvence

CO, KDYŽ SI NEVÍM RADY?

1. Představte si nějakou těžkou situaci, co vás čeká – sepište si, v jaké roli zde chcete vystupovat – co vám v tom brání?

Na co jste přišli?

Máte na to 5 minut

CO MÁME DNES ZA SEBOU?

1. Úkol
2. Role vedoucího
3. Systém rolí
4. Model rolí
5. Omezení rolí

ÚKOLNÍČEK

- 1. Sledujte svoje role – omezení, máte někde nějaké patologie? (minimálně 2 příklady)**

